

Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Polisens hundverksamhet;

RPSFS 2011:2
FAP 214-1

beslutade den 28 mars 2011.

Utkom från trycket
den 29 mars 2011

Rikspolisstyrelsen föreskriver följande med stöd av 13 § första stycket 4 och 13 e § förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen samt 3 § andra stycket polisutbildningsförordningen (1999:740) och meddelar följande allmänna råd.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Rikspolisstyrelsen har det strategiska ansvaret för Polisens hundverksamhet i fråga om metodutveckling, utrustning, utbildning m.m. och verkar för att hundverksamheten håller en hög, kvalitetssäkrad och enhetlig standard.

Den polisiära hundverksamheten ska vara inriktad på att med polishunden som hjälpmedel lösa tjänsteuppdrag på ett effektivt sätt och utgöra ett stöd till övrig polisverksamhet och därigenom bidra till att uppfylla Polisens övergripande mål.

Allmänna råd

Polismyndigheten bör fatta beslut om hundverksamhetens omfattning och inriktning. Av beslutet bör framgå hur många polishundar som ska finnas inom myndigheten och hur dessa ska fördelas.

Hundverksamheten bör i första hand ledas av en särskild chef, läns-hundbefäl eller hundförarbefäl. I andra hand bör det utses ett annat lämpligt polisbefäl att ansvara för polishundfrågor och samordningen av polishundverksamheten inom polismyndigheten.

Möjligheterna till samverkan och samutnyttjande mellan angränsande polismyndigheter i frågor om hundverksamheten bör tas till vara, exempelvis genom samordning av tjänstgöringslistor och utbildning.

Definitioner

2 § I denna författning används nedanstående begrepp med följande betydelse.

– *Ammunitionssökande hund*

Hund som har tränats särskilt att söka efter och markera förekomst av ammunition.

- *Arbetsprov*
Bedömning av en hunds förmåga att använda sina sinnen för uppgifter inom polisverksamheten.
- *Besiktning*
Bedömning av en hunds fysiska och mentala status samt hundägarens eller innehavarens förmåga och vilja att utöva tillsyn över och sköta hunden.
- *Besiktningssman*
 1. Särskilt utbildad instruktör/handledare och provledare i polishundförartjänst med förordnande att genomföra mental-, arbets-, och miljöprov för polishundar och väktarhundar i bevakningstjänst samt besiktning av en hund i enlighet med Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter (FAP 693-1).
 2. Särskilt utbildad instruktör/handledare i polishundförartjänst med förordnande att genomföra besiktning av en hund i enlighet med Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter (FAP 693-1).
- *Brandsökhund*
Hund som har tränats särskilt att söka efter och markera rester av brännbara vätskor.
- *Dressyrnivå*
Grundläggande inläring av moment enligt fastställd utbildningsplan med kravnivåer för godkännande.
- *Fjällräddningshund*
Hund som tränats för att söka efter människor i fjällterräng och laviner.
- *Instruktör/handledare*
Instruktör/handledare som är förordnad att leda utbildning för hundförare i polishundtjänst.
- *Kriminalsökhund*
Hund som har tränats särskilt att söka efter och markera förekomst av döda människokroppar, kroppsdelar och kroppsvätskor.
- *Mentalprov*
Bedömning av en hunds mentala egenskaper och anlag.
- *Miljöprov*
Bedömning av en hunds förmåga att röra sig och arbeta i olika miljöer.
- *Narkotikasökhund*
Hund som har tränats särskilt att söka efter och markera förekomst av narkotiska preparat.
- *Patrullhund*
Hund som har tränats för allmänpolislikt bruk i spårning, sök efter person och materiel samt skydd.
- *Polishund*
Patrull-, narkotikasök-, kriminalsök-, sprängämnessök-, vapensök-, am-

munitionssök- och brandsökhund eller annan hund som har genomgått av Rikspolisstyrelsen beslutad specialdressyr.

- *Polishundförare*
Polis som har genomgått av Rikspolisstyrelsen beslutad och anordnad central funktionsinriktad utbildning för polishundförare.
- *Provledare*
Särskilt utbildad instruktör/handledare i polishundförartjänst med förordnande att bedöma dressyr- och tjänstbarhetsprov för polishundar, fjällräddningshundar, hundar för efterforskning av försvunnen person och för väktarhundar i bevakningstjänst.
- *Specialdressyr*
Dressyr där hundens egen vilja att utföra särskilda moment nyttjas, såsom för spårning, sök eller skydd, och som syftar till att specialinrikta hundens huvudsakliga användningsområde, mot t.ex. narkotikasök.
- *Specialsök*
Sök efter preparat, t.ex. narkotika, sprängämnen och brännbara vätskor.
- *Sprängämnessökande hund*
Hund som har tränats särskilt att söka efter och markera förekomst av sprängämnen.
- *Tilläggsdressyr*
En ytterligare dressyrdisciplin utöver patrullhundens grundläggande utbildning och användningsområde.
- *Tjänstbarhetsnivå*
Praktisk tillämpning av inlärd moment med beaktande av gällande rätt.
- *Vapensökhund*
Hund som har tränats särskilt att söka efter och markera förekomst av vapen och vapendelar.

Polishundförare

3 § En polishundförare ska tillsammans med polishunden avlägga prov i dressyr- och tjänstbarhetsnivå med godkänt resultat, innan han eller hon får tjänstgöra som polishundförare.

Användning

4 § Endast sådan polishund som tillhör polismyndigheten och som har tilldelats en polishundförare genom avtal eller polishund som tillhör en polishundförare och som har ställts till polismyndighetens förfogande genom avtal får användas i polisverksamhet.

En polishund får inte användas för andra arbetsuppgifter än genomgången utbildning och dressyr- och tjänstbarhetsnivå medger.

Polishund får inte användas för att spåra djur.

Bestämmelser om användning av annan hund än polishund i polisverksamhet finns i 4 kap.

5 § I polisens tjänstebilar avsedda för hundtransport får inte medföras andra djur än polishundar och hundar som enligt avtal prövas till polishundar.

6 § Om en polishundförare under mer än sex veckor i följd är förhindrad att föra tilldelad hund ska hundförarbefälet eller annat ansvarigt befäl snarast underrätta polismyndigheten om förhållandet.

Innan en polishundförare, som under mer än tre månader i följd varit förhindrad att föra tilldelad hund, återgår i tjänst med polishund ska ekipagets tjänstbarhetsnivå kontrolleras.

2 kap. Utbildning av polishundförare och dressyr av polishundar m.m.

1 § Utbildning av polishundförare, instruktör, handledare, besiktningsman och provledare samt, om det behövs, specialutbildning i fråga om annan tjänst med polishund, ska genomföras som central funktionsinriktad utbildning enligt utbildningsplaner som beslutas av Rikspolisstyrelsen.

2 § Polismyndigheten ska regelbundet genomföra lokal funktionsinriktad utbildning av polishundförare med polishund, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Utbildning av polishundförare och dressyr av polishund ska i likhet med all polisverksamhet vara planlagd och genomföras under ledning av instruktör eller handledare.

Allmänna råd

För att vidmakthålla en hög tjänstbarhetsnivå på polishunden bör polismyndigheten eftersträva en lokal funktionsinriktad utbildning om minst sex timmar per vecka.

Särskilda skäl enligt första stycket kan föreligga t.ex. om en polishundförare med polishund vid enskilda tillfällen behöver tas i anspråk för något annat angeläget tjänsteärende.

3 § Polismyndigheten ska årligen genomföra en sammanhängande lokal funktionsinriktad utbildning samt kontroll av polishundförare med polishund i enlighet med av Rikspolisstyrelsen beslutad utbildningsplan.

Allmänna råd

Utbildningen bör förläggas till nya miljöer för att öka realismen i de tillämpade övningarna.

4 § Grund-, special- och tilläggsdressyr av polishund ska ske i enlighet med Rikspolisstyrelsens beslutade utbildningsplaner.

Tilläggsdressyr av polishund ska ske genom utbildning som anordnas av polismyndigheten.

Lokal funktionsinriktad utbildning av polishund med tilläggsdressyr bör omfatta minst 24 timmar per kvartal.

5 § För utbildning av polishundförare med polishund ska det finnas en dressyrplats som bestäms av polismyndigheten.

6 § Naturvårdsverket får enligt 18 § jaktförordningen (1987:905) medge undantag från bestämmelserna i 16 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

För dressyr av polishundar i skog och mark gäller särskilda villkor som meddelas genom sådant beslut av Naturvårdsverket som sägs i första stycket.

7 § Bestämmelser om polismyndighetens hantering av förverkade föremål i utbildnings- eller förevisningssyfte finns i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om förfarande med egendom som tagits i beslag, förverkats eller tagits i förvar (FAP 102-2).

3 kap. Hundavtal m.m.

1 § Innan polismyndigheten låter pröva en hunds lämplighet som polishund ska avtal om detta tecknas med hundägaren eller fodervärden.

För hundar som används i polistjänst ska avtal tecknas. Villkoren för tillhandahållandet av hund ska framgå av avtalet mellan hundägaren eller fodervärden och polismyndigheten.

Allmänna råd

För att upprätthålla en hög kvalitet och effektivitet vid anskaffandet av lämpliga hundar för polishundverksamhet bör polismyndigheten, om inte särskilda skäl föreligger, teckna endast ett avtal per hundägare eller fodervärd.

2 § Polismyndigheterna kan, om det finns särskilda skäl, teckna avtal med enskild eller myndighet om samverkan genom tillhandahållande av hund för polisverksamhet.

Allmänna råd

Polismyndigheten bör, som ett led i kvalitetssäkringen, samråda med Rikspolisstyrelsen innan den tecknar ett sådant avtal som sägs i 2 §.

Innan andra avtalsformulär används än de som finns att tillgå i Rikspolisstyrelsens formulärserie bör samråd ske med Rikspolisstyrelsen.

4 kap. Annan hund än polishund i polisverksamhet

1 § Annan hund än polishund kan användas i polisverksamhet efter överenskommelse med ägaren.

Polismyndigheten ansvarar för att annan hundförare än anställd inom Polisen, som ska föra en hund som avses i första stycket, får information om Polisens organisation och arbetsmetoder innan avtal tecknas.

Ekipaget ska vara godkänt för tjänsteuppdraget av provledare som har förordnats av Rikspolisstyrelsen eller av annan myndighet godkänd provledare med motsvarande utbildning.

Allmänna råd

Innan avtal tecknas bör polismyndigheten försäkra sig om att hundföraren har hälsa och kroppskrafter för att kunna fullgöra uppdraget. Uppföljning sker genom den årliga kontrollen av dressyr och tjänstbarhetsnivå. Hundföraren bör dessutom ha utbildning i första hjälpen. Av avtalet bör framgå att föraren ska vara tillgänglig för uppdrag med kort varsel och ha eventuell arbetsgivares tillstånd att medverka.

2 § När annan hund än polishund används i polisverksamhet ska det ske under ledning av en polis.

Fjällräddningstjänst

3 § Hund som omfattas av avtal om fjällräddningstjänst får i sådan verksamhet användas och föras endast av den med vilken polismyndigheten tecknat avtalet.

Innan avtal tecknas ska ekipaget vara godkänt vid prövning i dressyrnivå och tjänstbarhet enligt av Rikspolisstyrelsen beslutad utbildningsplan.

4 § Hund som omfattas av avtal om efterforskning av försvunnen person får i sådan verksamhet användas och föras endast av den med vilken polismyndigheten tecknat avtalet.

Innan avtal tecknas ska ekipaget vara godkänt vid prövning i dressyrnivå och tjänstbarhet enligt av Rikspolisstyrelsen beslutad utbildningsplan.

Allmänna råd

Vid efterforskning av försvunnen person bör i första hand polishund användas.

5 kap. Information till Rikspolisstyrelsen

1 § Polismyndigheten ska fortlöpande redovisa protokoll till Rikspolisstyrelsen angående lämplighetstest, arbets- och miljöprov och avveckling av hund.

Polismyndigheten ska till Rikspolisstyrelsen redovisa upprättade avtal med andra myndigheter om samverkan i fråga om användning av hund och därvid upprättade provningsprotokoll.

Polismyndigheten ska årligen rapportera in det förutsedda utbildningsbehovet av instruktörer, handledare, provledare och besiktningmän.

1 § En instruktör/handledare och provledare ska med godkänt resultat ha genomgått av Rikspolisstyrelsen beslutad instruktör/handledarutbildning i ämnet tjänst med hund.

En besiktningsman ska utöver sådan utbildning som sägs i första stycket med godkänt resultat ha genomgått av Rikspolisstyrelsen beslutad utbildning för besiktningsman i ämnet tjänst med hund.

Allmänna råd

Polismyndigheten bör utse lämpligt antal instruktörer eller handledare att efter genomgången godkänd utbildning vara besiktningsmän. Polismyndigheten bör därutöver utse lämpligt antal instruktörer eller handledare att efter genomgången godkänd utbildning vara provledare.

2 § Efter godkänd utbildning enligt 1 § förordnar Rikspolisstyrelsen

- instruktör/handledare,
- instruktör/handledare och provledare, eller
- instruktör/handledare, provledare och besiktningsman.

Ett förordnande som

- instruktör/handledare gäller tills vidare,
- provledare gäller i fem år och
- besiktningsman gäller i tre år.

Den som innehar ett tidsbegränsat förordnande ska innan förordnandetiden gått ut med godkänt resultat genomgå av Rikspolisstyrelsen beslutad funktionsinriktad utbildning för provledare eller besiktningsman för att bli förordnad på nytt.

3 § Förordnanden som sägs i 2 § upphör omedelbart att gälla om den förordnade lämnar hundverksamheten.

Om den som sägs i första stycket återgår till hundverksamheten ska detta anmälas till Rikspolisstyrelsen, som har att besluta om befattningshavaren ska återfå sitt förordnande utan förnyad prövning.

7 kap. Prövning av hund i polisverksamhet

1 § En hunds lämplighet ska prövas av besiktningsman innan den får användas i polishundtjänst.

2 § Prövning av hund i polisverksamhet ska utföras av provledare.

3 § Endast polishundförare med patrullhund som med godkänt resultat prövats enligt av Rikspolisstyrelsen beslutad utbildningsplan får användas i polishundtjänst.

4 § Polishundförare med polishund som används för polisiär specialdressyr ska ha genomgått aktuell utbildning med godkänt resultat samt prövats i tjänstbarhet innan de får användas i polishundtjänst.

5 § Polishundförare med polishund ska varje år, med längst 14 månaders intervall, med godkänt resultat prövas i aktuell dressyrnivå och i tjänstbarhet.

Utöver de årliga provningarna ska det ske en kontinuerlig kontroll av tjänstbarhetsnivån enligt av Rikspolisstyrelsen beslutad utbildningsplan.

Allmänna råd

Den årliga provningen görs lämpligen av två provledare och bör genomföras i en sammanhängande följd under 1–3 dagar.

Det är lämpligt att provledare från annan polismyndighet än den som prövas genomför provningen.

6 § Följande omdömen ska användas i bedömningen när prov utförs.

- Godkänd G
- Ej godkänd EG

7 § Provledaren ska redovisa utförd provning i ett protokoll.

8 § Ekipage som inte har avlagt godkänt prov inom föreskriven tid får inte användas i polishundstjänst.

Polishundförare med patrullhund som inte har godkänts vid provning, får under högst två månader användas i en lägre tjänstbarhetsnivå, om de har godkänts i den nivån. Därefter ska ny provning ske i den högre nivån.

9 § Utöver provning av dressyrnivå och tjänstbarhetsnivå kan provning även utföras enligt av Rikspolisstyrelsen fastställda tilläggsmoment eller av hundar i polishundstjänst för särskilda ändamål i enlighet med lokalt tillägg i den av Rikspolisstyrelsen beslutade utbildningsplanen.

8 kap. Övrigt

1 § Rikspolisstyrelsen får, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från dessa föreskrifter.

-
1. Denna författning träder i kraft den 1 april 2011.
 2. Genom författningen upphävs
 - a) Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2003:2, FAP 214-1) om Polisens hundverksamhet,
 - b) Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2000:5, FAP 214-2) om provning av Polisens hundar,
 - c) Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 1989:12, FAP 214-3) om polisens bombhundverksamhet,
 - d) Rikspolisstyrelsens föreskrifter (RPSFS 2000:6, FAP 214-4) om provning av narkotikahundar,
 - e) Rikspolisstyrelsens föreskrifter (RPSFS 2000:7, FAP 214-5) om provning av fjällräddningshundar,
 - f) Rikspolisstyrelsens föreskrifter (RPSFS 2000:8, FAP 214-6) om provning av vissa hundar för eftersök av försvunna personer och

g) Rikspolisstyrelsens föreskrifter (RPSFS 2003:1, FAP 214-7) om prövning av kriminalsökhundar. **RPSFS 2011:2**

På Rikspolisstyrelsens vägnar

BENGT SVENSON

Lena Tysk
(Polisavdelningen)

